

НУЖНО Е ОБРАЗОВАНИЕ, СЪОБРАЗЕНО С ВРЕМЕТО, В КОЕТО ЖИВЕЕМ

С доц. д-р Атанас Дерменджиев, зам.-ректор по научноизследователската и издателската дейност на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“,
разговаря докторант Марина Маринова

Доц. д-р Атанас Дерменджиев е специалист по регионална и политическа география, конкретните му научни интереси са насочени към геополитическите процеси в Европа и на Балканския полуостров. В биографията му като преподавател присъстват лекционни курсове във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, РУ „Ангел Кънчев“, Педагогически факултет на Университета в Гранада – Испания. Доц. д-р Ат. Дерменджиев е рецензент на „География на България за 10 клас на СОУ“ и „География на производството и обслужващата сфера“ (университетски учебник). Редакцияната му дейност е свързана със сп. „Архив за поселищни проучвания“, „Трудове на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – книга „География“, сб. „Промените в България, Европа и света и тяхното отражение в училищния курс по география“, сб. „50 години Географски институт при БАН“, сб. „Социална и културна география“, сп. „Издател“. Негови монографии и научни изследвания са: „География на енергетиката в Румъния“ (1996), „Териториална организация на топливно-енергийния комплекс в Румъния“ (1994), „География на селищата в Хасковска област“. – В: География на България. Енциклопедия (2002), Географски анализи (2004).

Марина Маринова: След промените в Закона за висшето образование от 4 юни т.г. какво се промени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“?

Атанас Дерменджиев: След промените от 4 юни може да се каже, че ние бяхме длъжни да приведем в съответния вид правилника за устройството, дейността, управлението и финансирането на

Ректорът проф. д-р Ив. Харалампиев открива новата учебна година

ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”. Освен това по закон всяка година ръководството на университета свиква Общо събрание, на което ректорът представя доклад-отчет за извършеното през изтеклата година. На събранието от 18 октомври стана ясно, че има нови учебни планове, три нови специалности по бакалавърска програма, предстои откриването на филиала на университета в гр. Видин, засилва се интересът към дистанционното обучение, за което разполагаме с много добра база, разбира се, има и още положителни факти, които могат да се споменат. Съществено е да се отбележи, че гласуваните промени в правилника се налагат поради необходимостта от институционална акредитация на университета. В това отношение, въпреки всички слухове, нямаме проблеми. Недоразуменията явно идват оттам, че след промените в Закона за висшето образование, Националната агенция по оценяване и акредитация трябва да промени своя правилник, защото акредитацията няма да бъде извършвана вече по специалности, а по направления. От началото на 2005 година агенцията ще приеме своя нов правилник, а това ще доведе до нови изисквания и ние също ще трябва да променим необходимата документация. Но това забавяне очевидно не важи само за нас и не означава, че има проблем.

М.М.: По време на последната кандидатстудентска кампания университетът привлече рекорден в историята си брой кандидати. Можем ли да дефинираме този факт като “успех” и на какво се дължи той според Вас?

А.Д.: Да, категорично това беше една изключително успешна кампания на Великотърновския университет. Добрите резултати се дължат на сполучливата реклама. Освен това – колкото и парадоксално да звучи, и на отрицателната реклама: говорейки за нещо, ти го популяризираш. Но ние имаме своето място като висше учебно заведение и антикампаниите не могат да променят факта, че имахме огромен брой кандидат-студенти.

М.М.: Във времето, в което живеем – на глобализация и информационни технологии, наблюдава ли се “отлив” на интереса към изучаване на хуманитарни науки?

А.Д.: Според мен – да, има такава тенденция, но се наблюдава и нещо друго: броят на желаещите да учат в хуманитарни специалности намалява, но качеството им се увеличава. Досега бройките бяха много и желанието да бъдат запълнени водеше до това много хора, които не желаят да се занимават с хуманитаристика, да се подготвят като специалисти именно в тази област. Попълването на местата с компетентни кандидати, които искат да учат определена специалност, е положително явление. Но определено, времето, в което живеем оказва своето влияние и това е естествено – голям е интересът към новата специалност *компютърни науки*, както и към всички специалности от Стопански факултет – интересът към *икономическите науки* не намалява, освен това в последните 4-5 години *психологията* е в челната тройка на желаните специалности.

М.М.: Демографският срив в България е факт; очаквате ли спад на интереса към университетското образование в близките години? Вие бихте ли си позволили да прогнозируете?

А.Д.: Не очаквам спад в интереса към висшето образование. Не смятам, че ще има спад и на интереса към Великотърновския университет. Освен това в следващите години немиинуемо ще се намали броят на висшите училища в България. Не съм отрицателно настроен към това, че у нас има твърде много висши училища – в края на краищата, всички ние сме свързани с *пазара* и място на него ще има този, който притежава сили да оцелее.

Вълнуващи мигове преди началото на учебната 2004/2005 г.

М.М.: Готов ли е Великотърновският университет – като кадри и база, да се включи в рамките на обединена Европа след 2007-а година?

А.Д.: Университетът има много кадри, шатните преподаватели са около 900 души, но естествено разчитаме и на похорувани специалисти особено за магистърските програми. Но категорично, можем да разчитаме, че и за в бъдеще нашият университет ще продължава да подготвя качествени специалисти, които да отговарят на новите социални условия.

М.М.: Като отчетем първо историческото място, с какво Великотърновският университет би допринесъл за опазване на националната идентичност във времето на космополитизъм?

А.Д.: Смятам, че е необходимо да се съобразим с някои съществени факти. Трябва да се запази класическият вид на университета, имам предвид да се съхранят като традиция и фактор в обучението най-утвърдените факултети – *Исторически* и *Филологически*. Те най-пълноценно са свързани с историята на града. Но е изключително важно и магистърските програми да бъдат мобилни и адаптационни съобразно новите изисквания и времето, в което живеем. Редно е да се обърне сериозно внимание на обучението в интердисциплинарни магистърски програми, включващи философия, икономика, география, политика и т.н. За първа година започна да функционира магистърска програма по геополитика – включва множество дисциплини: история, география, политика... И традиционните специалности са много важни, и новите програми също; наложително в случая е да се запази балансът и студентите да останат доволни от това, което им се предлага.

М.М.: Като преподавател на какво залагате в работата си, за да постигнете диалог със студентите?

А.Д.: Интересно е да се спомене това, че съществува една програма за развитие на критическото мислене чрез четене и писане. Тя се осъществява в повече от 30 страни в цял свят, включително и в България. Това е програма за обучение на преподаватели, към която са се присъединили и специалисти от нашия университет. Аз също съм преминал това обучение – в същността си то представлява набор от стратегии за преподавателска работа, обръща се внимание на т.нар. “*мозъчни атаки*”, акцентира се върху това, което “*зная*”, което “*искам да науча*” и “*научих*”. Смятам, че тази програма предоставя интересни и актуални стратегии, които добавят творчески момент към преподавателската работа.

М.М.: Вашето пожелание към читателите!

А.Д.: Пожелавам на всички студенти да останат завинаги студенти по дух, на колегите преподаватели – също!

